

Hva KS mener om kommuner og fylkeskommuners ansvar og myndighet for grunnskole og videregående opplæring - skoleeierrollen

Skole og utdanning - et satsingsområde i KS

KS ønsker en skole som er i kontinuerlig utvikling.

Siden de enkelte kommuner og fylkeskommuner er forskjellige, vil en utfyllende definisjon av skoleeierrollen måtte være gjenstand for justeringer i forhold til tid og sted.

Med det forbehold mener KS på prinsipiell basis det kan sies at:

En god skoleeier til enhver tid har oversikt over virksomheten i sine skoler, driver systematisk oppfølgingsarbeid og gjennom kompetent ledelse bidrar aktivt til å utvikle skolene i takt med samfunnets behov og endrede krav.

Forutsetninger for å innta en slik rolle:

- Kjenne skolen og ha kompetanse og kapasitet til å drive utviklingsprosesser og veiledning.
- Gi det politiske nivået mulighet til å sette skole på dagsorden.
- Etablere rutiner for vurdering av utdanningssektoren i den enkelte kommune og fylkeskommune og slik bidra til at målene nås.

Forutsetninger (forts)

- Har gode systemer for dokumentasjon av kvantitative og kvalitative innsatsfaktorer og resultater
- Har analyse- og vurderingskompetanse
- Vet hvor man vil - ha utarbeidet lokale mål
- Har oversikt over og tilgang til forbedringsverktøy og kompetanse til å bruke dem
- Har tilstrekkelige personalmessige og økonomiske ressurser

KS mener at kommuner og fylkeskommuner som gode skoleeiere:

1. Er bevisste utøvere av sin egen styringsrolle i utforming av en lokal/regional utdanningspolitikk basert på nasjonale rammer, herunder sørge for god bredde i studieretning og tilbud, samt tilpasset opplæring.
2. Har fokus på skolens formål: Barn og unges læring faglig og sosialt, jfr Opplæringsloven, Læringsplakaten, Læreplanens generelle del og de enkelte fag, samt lokale mål for skolen.
3. Har oversiktskunnskap om sine skolars virksomhet, innsatsfaktorer og resultater.
4. Har politisk kompetanse på skole, med planmessig gjennomgang av virksomheten og fastsetting av lokale utviklingsmål.
5. Har administrativ kompetanse på skole og er i inngrep med skolene, uavhengig av organisasjonsstruktur.
6. Har kompetanse og kapasitet til å være en aktiv pådriver i utviklingsprosesser.
7. Bidrar til å utvikle skolen som en lærende organisasjon som reflekterer over egen praksis og resultater, og korrigerer kursen der det er behov.
8. Har en aktiv dialog med lederne, foreldrene, elevene og de ansattes organisasjoner.
9. Har system for kvalitetsutvikling.
10. Har verktøy for resultatvurdering og oppfølging.
11. Har en bevisst rekrutterings- og karrieropolitikk.
12. Sørger for planmessig kompetanseutvikling for de ansatte ut fra definerte behov.
13. Tar ansvar for å koble skole og andre kommunale og fylkeskommunale tjenester/lokalmiljø, for dermed å legge til rette for et helhetlig, godt og trygt oppvekstmiljø.
14. Har fokus på kvalitet i skolebygg, fysisk utemiljø, arbeidsmiljø og arbeidsplasser for elever og ansatte.

Suksesskriterier:

- Lederinvolvering.
- Samhandling med organisasjonene.
- Plan, struktur og systematikk.
- Faste arenaer for erfaringsutveksling.
- Kunnskap.
- Kampen om tid og ressurser: Bevissthet og vilje til å prioritere.

Når lærer mennesker best?

- Når vi selv er aktive.
- Når vi er følelsesmessig engasjert i det vi holder på med.
- Når vi har stor grad av motivasjon og mange sanser i bruk.
- Når læringen har klare formål. Du vet hva som kreves av deg.
- Når læringen inngår i en større helhet/sammenheng, er bruksrelatert.

Sluttmålet for opplæringen er å anspore den enkelte til å realisere seg selv på måter som kommer fellesskapet til gode - å fostre til menneskelighet i et samfunn i utvikling.

Læreplanen, generell del